

שם המרצה: גב' סיגל דנון

שם הקורס: אבחון והערכה קוגניטיבית

קוד קורס: 60-081-02

סוג הקורס: תרגול

שנת לימודים: תשע"ט סמסטר: א' היקף שעות: 2 ש"ס.

א. מטרת הקורס:

מטרת הקורס להכשיר את המשתתפים לערוך הערכה פסיכולוגית מושכלת של בוגרים וילדים, עם דגש על הערכת אינטליגנציה אצל מבוגרים. המשתתפים בקורס יכירו מודלים תיאורטיים ואמפיריים שונים לאינטליגנציה; יוכשרו להשתמש במבחנים סטנדרטים למדידתה וילמדו שיטות מתקדמות לניתוח המבחנים.

המשתתפים יוכשרו לאסוף נתונים על התפקוד והדינמיקה של המאובחן גם באמצעים נוספים ובהם תצפית וראיון. יושם דגש על סינתזה בין ממצאי המבחנים השונים והאינטגרציה שלהם עם נתונים שנאספו ממקורות שונים; כתיבת חוות דעת פסיכולוגית ומתן משוב; בנוסף יושם דגש על שיקולים חברתיים ואתיים בעריכת מבחנים.

ב. תיאור הקורס:

הקורס יתמקד בהכרת תחום האבחון הפסיכולוגי – עם התמקדות בהערכת אינטליגנציה, מתוך התייחסות להיבטים תיאורטיים, פרקטיים ואתיים. יילמדו ויתורגלו שימוש בכלי אבחון סטנדרטיים: Bender-Gestalt Test-II, WAIS-III/HEB, WISC-IV/HEB, תוך הדגשת חשיבות הקשר עם המאובחן והתצפית לאורך תהליך האבחון. נדון במקומם של אלו כחלק ממערך אבחון שמטרתו לאפשר הבנה מקיפה ומעמיקה של המאובחן ויושם דגש על שיקולים בבחירת כלי אבחון ועל הסתכלות המשלבת את המידע וההבנות שהופקו ממקורות שונים לכלל תמונה אינטגרטיבית והמלצות התערבות תואמות.

הקורס בתרגול מורכב משילוב של הרצאות פרונטליות עם מרכיב התנסותי, תוך שימוש בתיאורי מקרה ודיון בהם לצורך המחשת הנלמד.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים, (יתכנו שינויים בסדר העברת השיעורים כך שילמד ראשית מבחן האינטליגנציה למבוגרים ובהמשך מבחן בנדר):

מס' שיעור	נושא השיעור	הערות
1	עקרונות בבסיס הערכה פסיכולוגית; הריאיון הפסיכולוגי: יצירת קשר, התרשמות קלינית, גורמים רגשיים ומצביים המשפיעים על תפקוד בעת האבחון	
2	עקרונות בבסיס הערכה פסיכולוגית: תהליך האינטייק	
3	בנדר-גשטאלט II: רציונל, עקרונות העברה, ציינון	
4	בנדר גשטאלט II – המשך	
5	אבחון אינטליגנציה: עקרונות	

הגשת דו"ח הכולל אינטייק וניתוח בנדר	מבחן WAIS-III	6
	מבחן WAIS-III: המשך	7
	מבחן WAIS-III: התנסות	8
	מבחן WISC-IV לילדים	9
	מבחן WISC-IV: התנסות	10
הגשת מבחן מצויינן (עובר/לא עובר)	מבחני אישיות	11
	תהליך המשוב באבחון	12
הגשת ניתוח מבחן אינטליגנציה	סיכום – פידבק ושאלות לקראת הבחינה	13
	בחינת סוף קורס	14

ג. **דרישות קדם:** הקורס מותאם לתלמידי MA במגמה לפסיכולוגיה קלינית.

ד. **חובות / דרישות / מטלות:**

ההשתתפות בקורס מחייבת נוכחות ומעורבות פעילה, קריאת חומר ביבליוגרפי, קריאת המדריך לבוחן של כל מבחן ואימון בהעברתו, התנסות באבחון, ציינון, ניתוח וכתובת דוח.

חובות הקורס כוללים העברה וציינון של מבחן בנדר, העברה, ציינון וניתוח של מבחן אינטליגנציה (WAIS-III או WISC-IV), עמידה במבחן סיכום הקורס.

ה. **מרכיבי הציון הסופי:**

הרכב הציון (יתכנו שינויים במשקולות המטלות השונות):

1. העברת בנדר 2 וציינון שלו – 10%

2. העברת מבחן אינטליגנציה וציינון שלו - עובר/לא עובר

3. ניתוח מבחן האינטליגנציה לאחר בדיקת הציינון – 40%

4. בחינה מסכמת – 50%

1. רשימת קריאה:

- Brannign, G.G., & Decker, S.L. (2003). Bender Visual Motor Gestalt Test (2nd Edition). Itasca, IL: Riverside Publishing
- Hogan, T. P. (2007). Psychological Testing: A Practical Introduction, Second edition. New Jersey: John Wiley & Sons
- Kaufman, A. S., & Lichtenberger, E. O. (2006). Assessing Adolescent and Adult Intelligence
.Third edition. New Jersey: John Wiley & Sons
- Reynolds, C. R.R. (2006). Koppitz-2. Koppitz developmental scoring system for the bender gestalt test
- Wechsler, D. (1997). Manual for the Wechsler Adult Intelligence Scale-III. New York: The Psychological Corporation
- Wechsler, D. (2003). The Wechsler intelligence scale for children—fourth edition. London: Pearson